

verjeti. Zke pa pravi, kakor smo brali, de krajnski zepez s samo gerzho na klasje pada, in tako veliko sernja ubije, ga prošimo, naj pervi krajnski zepez, ki mu v roko pride, dobro pogleda; in upamo, de bo besedo nasaj vsel, in sposnal, de le nemški zepez vezh sernja pobije, kakor krajnski, kteri je per mlatenji teshko kdaj na glavo padel.

Potozhnik.

Povésti is Ljubljane.

(Indjaniske bukve od Gospoda Baraga). Nash roják, zhaslitjivi misionar, Gospod Baraga je v Ameriki katekisem sa svoje ljube Indjane v njih jesiku spisal in ga v Ljubljano natisnit poslal. Natisnen je in nekaj bukev so shé tudi v Ameriko poslali. Ta katekisem se po Indjansko imenuje: Géte Dibadjimovin gaie dach Nitam Mekate-okwanajeg ogagikwewiniwan. — Jesik teh Indjanov je silno teshák; nektere besede so tako dolge, kakor zela versta v bukvih in imá to svoje, de v zélim jesiku nobeniga u in z ni.

Natisnil je te bukve Gospod Joshef Blasnik v Ljubljani, natiskovavez teh noviz, prav lepo, in tako se more rezhi, de so té bukve, ako ravno v Indjanskim jesiku pisane, zhusto krajnsko délo.

M.

Unajne povésti.

(Somen sa ovno v Péshtu na Ogerškim.) Pesktanske kupzhijske novize pisheje, de je bilo na poslednjem somnu sa ovno veliko prodajavzov in kupzov. Ovne je bilo silno veliko in kupzi is domazhib in ptujih deshel so sim prishli. Ovne od bolj gróbe in frédnje forte od tazih ovaz, ki se enkrat v letu strishejo, je bilo nar vezh pokupljene; zent take ovne je veljal 4 — 5 goldinarjev frebra vezh, kakar vlani Od nar lepsi forte so malo kupovali in zenejši je bila, kakor vláni. Isprane, fakeljnove in povalkane ovne se je prezej ispezhálo, in tudi zenejši je neke goldinarje, kakor vlagsko léto.

Nekaj sa vsakiga.

(Nefrézha skosi ogenj.) Prav velikokrat se flihi od ognja, ki vasi, terge in zéle mestna v nefrezho pripravi; — pohishtva, pristave, shito, klajo foshgè in she shivini in ljudem shivljenje vsame. In vunder je komaj deseti del nefreznih pogorélzov v eno ali drugo bratovshno svetiga Florjanaapisanih ali asekuriranih, ktera bi jim zéne poshganih pohishtev povernila in jim tako sopet sidati pomagala.

Zhe se poprasha: Kako se je tu ali tam vnélo? Od kodi je ogenj prishel? se prav malokadaj prav své; ker pogorélzi sami ne povejo, ali pa rezhejo, de je hudoben, sovrashen zhlovek sashgal. Gosposka se je pa she vezhkrat preprizhala, de nar vezhkrat nefrezha po ognju is fledeznih rezhi pride: Dimniki ali rajsenki in kuhne so slabosidani; s nepokrito luhijo in s gorézhimi teriskami hodijo v fhtalé, shupe, pod strého in na dvorisha; gospodine so prikuhi sanikerne in nepripravne, slasti kadar maslo zrejo; she shiv pepél bliso rezhi spravlja, kteřih se lahko ogenj prime; gospodarji in flushabniki na fhtalah, v fhtalah in na dvorishih tobak pijó; predivo doma v pezhah fuhé i t d.

Priprave sa ogenj gasiti so na desheli she silno flabe in derškavze ali shprizovnize sa ogenj gasiti, ki nar vezh isdajo, she malokjé imajo. Sraven téga so pa zéste she, posebno bliso vasi in tergov, grosno révne; savolj tega priprave sa gasiti is biishnih krajev — slasti po nozhi, ali zlo bliso ognja ne morejo, ali pa prepozhasi; doslikrat pa vse polomljene pridejo, s kterimi se vezh pomagati ne more. Zhe se she pomisli, de so po kmétih hishe she vezhkrat

lesene in s flamo krite, se mora vsakkdó zhudití, de ogenj bolj pogostim in bujshi med kmete nesrezhe ne prineše. De bi saj vasi in tergi na planim — slasti zhe od ognja bliso flišhijo, prav shivo pomislili, kako nesrezhen zhlovek je pogorélz! de bi si saj prisadevali, to nesrézho skosi to majnshati, de bi se v kako bratovshino svetiga Florjana sapišali; de bi s ognjem in luhjo bolj varno ravnali, hishe bolj terdno sidali, priprav sa gasiti si omislili, in dobre zeste nadlávali! — koliko bolj mirno in pokojno bi shivéli, koliko bolj bres skerbi bi se truden gospodar svezher vlégel, in koliko ménj bi naš nesrezni ljudjé nadlégovali!

Sméf.

(Kako se lahko veliko derv prihrani.) Derv se lahko veliko prihrani, zhe se v kratke polénza rasshagajo, slasti pri kuhi. Na ognjishih se vezhji dél vidi, de dolge polena pod kotlam in pri piskrih leshé, bres de bijih kdo k ognju primikal, zhe pregoré. Malokadaj se v naših hishah shaga vidi, s ktero bi se mogle derva preshagati; — tako se derva tratijo. Zhe se pogleda, kako ogenj na naših ognjishih gori, se vidi, kako se derva tratijo! Kuhnje v velizih městih naj bodo isgléd, kjer so derva prav drage. Polena dva-, ali pa she vezhkrat preshagajo in piskre ali lónze okrog ognja postavijo. Pri naš pa dolsih polén na ognjishu navalé in sgorej in sdojej derva saptojn goré. Koliko derv bi se tukaj lahko prihranilo, zhe bi se poléna na krajši koszhke preshagale? Shaga ni draga, in délo je lahko, derv se pa vunder zhes leto dosti prihrani.

Urno, kaj je noviga?

(Sa zesarfske shelésne zéste) bo v letu 1844 treha 221,514 zentov shelésa rasne forte, namrež:

sa fhine	146,500	zentov
„ podlóge	63,000	“
„ sagójsde	3,616	“
„ sheblje	3,398	“

Pa drugazhniga shelésa ne bodo jemali, kakor domazhiga, to je, is zesarfskih deshel.

(Na vézhji hraſt v Evropi.) Na franzofskim stoji na dvorishu nékiga grada star hraſt, ki je pa she tako mozháu, de she lahko stoletja preſtoji, zhe ga kaka nefrezha ne sadéne. Višok je 63 zhevljev in pri tleh je 27 zhevljev debel. Sheft zhevljev nad korenino je 20 zhevljev debel. V sredi derveſa, kjér je she lés strohnel, so naradiſi stanizo (zimmer) 12 zhevljev dolgo in shiroko in 9 višoko; na sredi stoji misa, okrog ktere imá 12 ljudi dovolj prostora. Okrog stanize je klóp is lesa tega derveſa isresaña. Tudi vrata in eno okno ima stanizo, skosi ktere dobiva srak in svitlobo. Borſhtnarji, ki se na starost derveſ saſtōpijo, pravijo, de je ta hraſt okoli 2000 lét star.

Shitni kup.	U Ljubljani		U Kraju	
	9. vélíkiga serpana.		7. vélíkiga serpana.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mirnik Pfhenize domazhe	1	24	1	30
1 „ „ banashke	1	24	1	20
1 „ Turfhize . . .	—	—	—	—
1 „ Sorfhize . . .	—	—	1	10
1 „ Ershi . . .	—	54	—	56
1 „ Jezhmena . . .	—	57	—	54
1 „ Proſa . . .	—	59	1	3
1 „ Ajde . . .	—	57	1	—
1 „ Ovfa . . .	—	40	—	42